

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Metsähallituksen lausunto
Ympäristövaliokunnalle 27.9.2022

Jussi Päivinen, strategiapäällikkö, Luontopalvelut
Riikka Myllylä, maankäyttöpäällikkö, MH Metsätalous Oy

Metsähallituksen näkemyksen mukaan lausunnolla olevan *luonnonsuojelulain uudistus on tärkeä edistysaskel Suomen luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelussa*

- Kansainvälisesti ja kansallisesti asetuista tavoitteista ja erilaisista toimintaohjelmista huolimatta luonnon monimuotoisuuden heikkenevää kehitystä ei ole kyetty estämään. Tilanteen parantaminen edellyttää merkittäviä lisätoimia. Kansallisesti luonnonsuojelulain uudistaminen on yksittäisistä tällaisista toimista tärkein
- **Lakiesitys on kokonaisuutena hyvä ja hyvin laadittu.** Esimerkkeinä voidaan todeta ekologista kompensaatiota, luonnonsuojelun tiedonhallintaa ja luontotyyppien suojelua koskevat osuudet
- **Joidenkin yksittäisten kokonaan uusien asioiden** (esim. luonnonsuojelun seuranta ja luonnonsuojelun tietojärjestelmä) **osalta perustelut ovat kuitenkin asioiden tärkeyteen nähden suppeita**, ja näitä tulisikin jatkotyössä selventää ja konkretisoida. Myöhemmin annettavan asetuksen merkitys on tässä suuri

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 1/4

- **Metsähallituksen Luontopalvelujen toiminnan kannalta keskeiseen lukuun 6** ei ole esitetty laajoja muutoksia, mutta siihen **esitetään kuitenkin runsaasti pienempiä tarkennuksia ja täydennyksiä, joista monet selkeyttävät ja helpottavat toimintaa** keventämällä alueiden hoitoon ja käytön ohjaukseen liittyviä hallinnollisia menettelyjä
- Lisäksi **lain perusteluihin** sisältyy varsin **paljon tärkeitä uusia kirjauksia**, jotka selventävät säännösten nykytilaa ja tulkintaa, **mikä osaltaan tehostaa suojelualueiden hoitoon ja käytön ohjaukseen liittyvää käytännön työtä**

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 2/4

- **Luonnonsuojelun tietojärjestelmää käsittelevässä luvussa 13 tuodaan esille lukuisia luonnonsuojelun tietojärjestelmälle asetettavia vaatimuksia, jotka tulee ottaa huomioon mm. Metsähallituksen Luontopalvelujen ylläpitämien tietojärjestelmien tulevassa kehittämisessä**
- Laissa **tiedonhallinnan pitemmän aikavälin tavoitetilan saavuttaminen** tulee edellyttämään luonnonsuojeluhallinnon tiedonhallinnassa "tiikerinloikkaa", joka **tulee vaatimaan tiivistyvän yhteistyön ja selkeiden roolitusten ja tehtäväjakojen ohella myös huomattavia taloudellisia panostuksia myös Metsähallituksen Luontopalveluissa**
- **Luonnonsuojelun viranomaisia ja muita toimijoita koskevan erillisen luvun lisääminen luonnonsuojelulakiin on tarpeellinen, hallintoa selkiyttävä uudistus**
- **Metsähallitus pitää tarkoituksenmukaisena rajoittaa malminetsintää luonnonsuojelualueilla** poistamalla mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään kaikilta valtion luonnonsuojelualueilla (ei pelkästään kansallispuistoissa ja luonnonpuistoissa)

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 3/4

Kaikkien suojelualueiden rajat on merkittävä selvästi maastoon (59 §)

- Rajaloukkaukset
- Oikeusturva
- Rajojen etsimisestä aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia metsätaloudelle
- Vastaavasti rajojen merkitsemisestä aiheutuu kustannuksia Metsähallituksen Luontopalveluille

Suojelualueilla olevat metsätiet on pystyttävä tarvittaessa pitämään niiden käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa (50 §)

Valtion maille ei ole aikaisemmin perustettu tieoikeuksia (vrt. yksityismaat)

- Tiestön on vastattava nykyisiä autokuljetusvaatimuksia
- Säädösvalmisteluvaiheessa on vaikea tietää kaikkia tienparannustarpeita
- Yleensä myös ympäristön kannalta paras ratkaisu vrt. pitkät "kiertotiet"

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 4/4

Käsitteet ja niiden vaikutukset toimintaan tulisivat olla mahdollisimman selkeät (1 §, 7 §, 43 §)

- Varovaisuusperiaate, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kytkeytyneisyys
- Tulkinnallisuus vaikeuttaa käytännön toimintaa ja aiheuttaa epäselvyyttä uusien suojelualueiden perustamisedellytyksistä

Luonnonsuojelulakiin tulisi lisätä pykälä, joka turvaisi tarkoituksenmukaisen tutkimuksen jatkumisen Metsähallituksen hallinnassa olevissa Luken tutkimusmetsissä

- Kaikkia tutkimusmetsien osia on voitava käsitellä tutkimustoiminnan edellyttämällä tavalla
- Tutkimusmetsien osuus Suomen metsäpinta-alasta on marginaalinen, mutta niiden merkitys metsäntutkimukselle on ratkaiseva

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus